

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 22 juli 2024

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Tobias Billström

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar fortsatt för ett starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt, samt stöd till fortsatta reformer för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att stödet ska utformas efter Ukrainas behov.

Regeringen arbetar aktivt för att EU ytterligare ska öka trycket på Ryssland, inklusive genom att begränsa dess inkomster och tillgång till västerländsk teknik. Det är särskilt viktigt att ett femtonde sanktionspaket innehåller ytterligare åtgärder mot skuggflottan.

Den 8 juli förstördes Ukrainas största barnsjukhus när Kiev och flera andra städer blev föremål för ännu en rysk attack som drabbade civila i Ukraina. Detta understryker behovet av att förse Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga. Regeringen verkar för att EU verkställer utbetalningarna av det militära stödet till Ukraina genom den Europeiska fredsfaciliteten. Regeringen uppmuntrar även EU att undersöka möjligheter att stödja ukrainsk försvarsindustri.

Regeringen uppmanar även EU att genomföra G7:s principöverenskommelse om användningen av den ryska centralbankens immobiliserade tillgångar. EU behöver, i tät koordinering med allierade och Ukraina, vidta flera åtgärder för att förbereda en implementering av principöverenskommelsen. EU bör också utforska mer långtgående åtgärder så länge detta är i enlighet med folkrätten och EU-rätten.

Regeringen verkar för att EU ska stödja Ukraina i uppföljningen av det toppmöte för fred som arrangerades i Schweiz den 15–16 juni, och att EU upprätthåller dialogen med globala partner. Det förblir centralt att understryka att Ryssland är aggressorn och att en fred måste uppnås på Ukrainas villkor och i linje med folkrätten.

Regeringen har varit tydlig med att det ungerska EU-ordförandeskapet vid nyliga internationella kontakter, med bland annat Ryssland och Ukraina, inte representerar unionen. Agerandet är ansvarslost och illojalt. Regeringen står bakom det som Europeiska rådet har fastslagit: Inga förhandlingar om Ukraina utan Ukrainas medverkan.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 19 juni, inför möte i rådet för utrikes frågor den 24 juni.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Tobias Billström

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ser med oro på eskaleringen längs gränsen mellan Israel och Libanon. Ett storskaligt krig mellan Israel och Hizbollah vore förödande för regionen. Regeringen uppmanar alla sidor att visa återhållsamhet, välkomnar EU:s och särskilt Frankrikes aktiva diplomati, och stödjer de amerikanska medlingsansträngningarna.

Det är av största vikt att den vägkarta för vapenvila i Gaza som presenterats av USA och som endosserats av FN:s säkerhetsråd accepteras och genomförs av parterna. Brett internationellt engagemang för detta är centralt, inklusive av USA, EU och nyckelaktörer i regionen.

Den humanitära situationen i Gaza är katastrofal med ett enormt lidande för civilbefolkningen. Regeringen är tydlig med att den akuta situationen kräver en omedelbar humanitär vapenvila. Kvarvarande personer i gisslan som hålls fångna av Hamas måste omedelbart och villkorslöst frigges.

Den fruktansvärda utveckling som terroristorganisationen Hamas startade genom terrorattacken mot Israel den 7 oktober har fått katastrofala konsekvenser för civilbefolkningen i Gaza. Mot bakgrund av den svåra humanitära krisen måste Israel göra betydligt mer för att öka det humanitära tillträdet, och därmed volymerna av humanitära leveranser till och inom hela Gaza. Det är inte minst centralt att hitta lösningar för att återöppna övergången vid Rafah och för att både den och övergången vid Kerem Shalom hålls öppna.

Regeringen betonar att Israel måste göra mer för att leva upp till den internationella humanitära rättens skydd för civilbefolkningen. Det är centralt att eventuella överträdelser av den internationella humanitära rätten och möjliga krigsförbrytelser utreds och att ansvarsutkrävande säkerställs.

Regeringen understryker vikten av att parterna samarbetar med FN liksom med Internationella brottmålsdomstolen. Regeringen betonar även att Israel är skyldig att efterleva Internationella domstolens beslut om provisoriska åtgärder, vilka är bindande.

Regeringen välkomnar att EU den 28 juni införde ytterligare restriktiva åtgärder inom ramen för den särskilda sanktionsregimen mot Hamas. EU behöver fortsätta arbetet med att motverka stöd för och finansiering av Hamas.

Regeringen välkomnar att EU och Israel principiellt kommit överens om att hålla ett associeringsråd inom ramen för EU:s associeringsavtal med Israel. Detta bör användas som ett tillfälle för fördjupad dialog om bilaterala och regionala frågor, och inte minst om de svåra frågorna kopplade till kriget i Gaza och arbetet för en långsiktig lösning på Israel-Palestinakonflikten. EU bör inskräpa vikten av att Israels agerande inte underminerar den Palestinska myndigheten eller möjligheten till en tvåstatslösning, till exempel genom ytterligare bosättningar. Utvidgningen av bosättningar på Västbanken måste upphöra, bosättarvåldet stoppas och Israels överföringar av palestinska skattemedel till den Palestinska myndigheten måste ske tidsenligt och till fullo i enlighet med Israels åtaganden i Osloavtalet.

Regeringen välkomnar att EU nått en politisk överenskommelse om ytterligare restriktiva åtgärder mot extremistiska bosättare på Västbanken enligt förslag som bland annat Sverige lagt fram, och ser fram emot att åtgärderna antas i ett kommande rådsbeslut.

Regeringen stödjer att EU fortsätter att undersöka möjligheterna att i samarbete med regionala aktörer och USA, vid lämplig tidpunkt, genomföra en förberedande fredskonferens för att driva på för konkreta resultat i processen mot en tvåstatslösning. Ett viktigt steg är det internationella samfundets stöd till den Palestinska myndigheten för att stärka dess kapacitet och legitimitet för att kunna styra över både Västbanken och Gaza.

Inom EU pågår också diskussioner om att framöver återaktivera EU:s gränshanteringsinsats vid Rafah. Regeringen stödjer EU:s fortsatta sonderingar för att bedöma förutsättningarna för en eventuell återaktivering av insatsen i linje med nuvarande mandat.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 19 juni, inför möte i rådet för utrikes frågor den 24 juni.